

Received: 9.03.2021
Accepted: 30.04.2021
Published: 30.12.2021

Roczniki Administracji i Prawa
Annals of The Administration and Law
2021, XXI, z. specjalny: s. 767-789
ISSN: 1644-9126
DOI: 10.5604/01.3001.0015.6224
<https://rocznikiadministracjiiprawa.publisherspanel.com>

Jarosław Storczyński*
Nr ORCID: 0000-0001-5500-8876

ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ W ASPEKCIE PRAWNYM I PRAKTYCZNYM NA PRZYKŁADZIE MIASTA BIELSKO-BIAŁA I POWIATU BIELSKIEGO – WYBRANE ZAGADNIENIA

TASKS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN THE FIELD OF FIRE IN LEGAL AND PRACTICAL TERMS, BASED ON THE EXAMPLE OF THE CITY OF BIELSKO-BIAŁA AND BIELSKI COUNTY – SELECTED ISSUES

Streszczenie: W artykule przedstawiono zadania ciężące na mieście Bielsko-Biała z zakresu ochrony przeciwpożarowej polegające na ponoszeniu przez gminę kosztów wyposażenia i utrzymania jednostek ochrony przeciwpożarowej w zakresie ochotniczych straży pożarnych. Kwoty środków finansowych wydatkowanych na wskazany wyżej cel podano na podstawie raportu o stanie miasta Bielsko-Biała za 2018 i 2019 r.

Omówiono również zadania powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej, a na podstawie raportu o stanie powiatu bielskiego za 2018 i 2019 r. podano dane o pomocy finansowej udzielonej przez powiat bielski dla powiatowych struktur Państwowej Straży Pożarnej oraz jednostek ochotniczych straży pożarnych.

Część zagadnień poświęcono na wskazanie podstaw prawnych działania oraz zadań realizowanych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej wykonujące zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej w mieście Bielsko-Biała i powiecie bielskim, tj. Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej oraz jednostki ochotniczych straży pożarnych. W zakresie Komendy Miejskiej PSP przedstawiono jej strukturę organizacyjną ze zwróceniem szczególnej uwagi na jednostki ratowniczo-gaśnicze rozlokowane w mieście Bielsko-Biała i posterunek PSP zlokalizowany w Czechowicach-Dziedzicach. Zadania zrealizowane przez KM PSP w 2019 r i za okres styczeń – listopad 2020 r. na rzecz miasta Bielsko-Biała i powiatu bielskiego przedstawiono na podstawie danych statystycznych KM PSP w Bielsku-Białej dostępnych na stronie internetowej komendy.

Omówiono zadania jednostek OSP, zasady kwalifikowania jednostek OSP do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego oraz zasady ich wyjazdu do zdarzeń w mieście Bielsko-Biała i powiecie bielskim. Zadania zrealizowane przez jednostki OSP w 2019 r. na rzecz miasta Bielsko-Biała i po-

* dr; Wyższa Szkoła Administracji w Bielsku-Białej. Źródła finansowania publikacji: Wyższa Szkoła Humanitas; e-mail: j.storczyński@wsa.bielsko.pl

wiatu bielskiego przedstawiono na podstawie danych statystycznych KM PSP w Bielsku-Białej dostępnych na stronie internetowej komendy.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, zadania samorządu terytorialnego, ochrona przeciwpożarowa, krajowy system ratowniczo-gaśniczy

Summary: The article presents the tasks imposed on the city of Bielsko-Biała in the field of fire protection, consisting of bearing the costs of equipment and maintenance of fire protection units in the field of Voluntary Fire Brigades by the commune. The amounts of financial resources spent on the above-mentioned purposes were given on the basis of the report on the condition of the city of Bielsko-Biała for 2018 and 2019.

The powiat's tasks in the field of fire protection were also discussed, and based on the report on the state of the Bielski powiat for 2018 and 2019, data on financial aid granted by the Bielski powiat for powiat structures of the State Fire Service and Volunteer Fire Brigades were provided.

Some of the issues were devoted to indicating the legal basis for the operation and tasks performed by fire protection units performing tasks in the field of fire protection in the city of Bielsko-Biała and the Bielski powiat, i.e. the Municipal Headquarters of the State Fire Service in Bielsko-Biała and units of the Volunteer Fire Brigades.

As regards the Municipal Headquarters of the State Fire Service, its organizational structure has been presented, with particular attention being paid to the rescue and firefighting units located in the city of Bielsko-Biała and the station located in Czechowice-Dziedzice. Tasks performed by the Municipal Headquarters of the State Fire Service in 2019 and for the period January - November 2020 for the city of Bielsko-Biała and the Bielski County were presented on the basis of statistical data of the Municipal Headquarters of the State Fire Service in Bielsko-Biała available on the website of the Headquarters.

The tasks of the Volunteer Fire Brigades units, the rules of qualifying units of the Volunteer Fire Brigades to the National Rescue and Firefighting System and the rules of their departure to events in the city of Bielsko-Biała and the Bielski County were discussed. Tasks carried out by units of the Volunteer Fire Brigades in 2019 for the city of Bielsko-Biała and the Bielski County were presented on the basis of statistical data from the Municipal Headquarters of the State Fire Service in Bielsko-Biała available on the website of the Headquarters.

Keywords: local government, tasks of local government, fire protection, national rescue and firefighting system

WSTĘP

Pożary są zjawiskami, które stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa życia, zdrowia i mienia. Stąd też sprawy ochrony przeciwpożarowej należą również do zadań administracji samorządowej, która ma zapewnić bezpieczeństwo w tym zakresie na terenie danej wspólnoty samorządowej¹.

Zadania publiczne zdecentralizowanej administracji publicznej, jakim jest samorząd terytorialny, zostały uregulowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.², samorządowych ustawach ustrojowych, ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciw-

¹ Zob. np. E. Szweda, *Człowiek wobec potrzeby bezpiecznego życia i rozwoju*, [w:] *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Najbliżej człowieka*, Warszawa 2016, s. 41 i n.; W. Fehler, *Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej*, [w:] *Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej*, red. W. Fehler, Warszawa 2010, s. 16 i n.

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, z późn. zm.; dalej: Konstytucja RP).

pożarowej³ oraz innych przepisach prawa materialnego. Z analizy samorządowych ustaw ustrojowych wynika, że zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej przypisane są gminie w art. 7 ust. 1 pkt 14 u.s.g. oraz powiatowi w art. 4 pkt 16 u.s.p. Powyższe zadania gmin i powiatów, jako jednostek samorządu terytorialnego⁴, są ich zadaniami własnymi⁵.

1. ZADANIA MIASTA BIELSKO-BIAŁA W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPÓŻAROWEJ

Miasto Bielsko-Biała jest miastem na prawach powiatu w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów⁶. Z kolei na podstawie art. 92 ust. 2 u.s.p. miasto na prawach powiatu jest gminą wykonującą zadania powiatu na zasadach określonych w tej ustawie⁷. Tak więc miasto Bielsko-Biała realizuje zadania publiczne przypisane gminie i powiatowi.

Naczelny Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 grudnia 2016 r. (II OSK 473/15, LEX nr 2205819) stwierdził: „Stosownie do art. 7 ust. 1 pkt 14 ustawy o samorządzie gminnym, zadania własne gminy obejmują sprawy ochrony przeciwpożarowej. Materię tę normuje ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej, która określa, że ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez m.in. zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia. Ten aspekt ochrony przeciwpożarowej powinien zaś być rozumiany jako zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom, a także tworzenie

³ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 961 z późn. zm. (dalej: u.o.p.).

⁴ Jednostkami samorządu terytorialnego są:

- a) gmina działająca na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 713, z późn. zm.; dalej: u.s.g.),
- b) powiat – działający na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 920, z późn. zm.; dalej: u.s.p.),
- c) samorządowe województwo działające na podstawie ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 1668, z późn. zm.; dalej: u.s.w.).

Jednostki samorządu terytorialnego – dalej: jst.

⁵ Zob. M. Karpiuk, *Miejsce samorządu terytorialnego w przestrzeni bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2014, s. 146 i n. Konstytucja RP w art. 166 ust. 1 i 2 rozgranicza zadania realizowane przez jst na zadania własne (ust. 1) i zadania zlecone (ust. 2), przyjmując, że zadania własne to takie, które służą zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej, czyli mieszkańcom danej jst, a zadania zlecone to te, które nie służą zaspokajaniu potrzeb wspólnoty samorządowej. Przykładem zadań zleconych może być np. przeprowadzenie w jst wyborów do Sejmu czy Senatu. Na temat zadań własnych i zleconych samorządowi terytorialnemu zob. np. A. Wiktorowska, *Samorząd terytorialny*, [w:] *Prawo administracyjne*, red. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2019, s. 282 i n. Na temat samorządu terytorialnego zob. np. B. Dolnicki, *Samorząd terytorialny*, Warszawa 2019 oraz H. Izdebski, *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Warszawa 2015. Na temat zadań samorządu terytorialnego zob. również: L. Garlicki, *Zakres działania i zadania jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] L. Garlicki, *Polskie prawo konstytucyjne. Zarys wykładu*, Warszawa 2010, s. 315 i n. oraz na temat pojęcia i zadań samorządu: A. Borodo, *Finanse publiczne. Zagadnienia ustrojowe i prawne*, Warszawa 2019, s. 145-147.

⁶ Dz.U. z 1998 r. nr 103, poz. 652.

⁷ Zgodnie z art. 92 ust. 3 u.s.p. ustrój i działanie organów miasta na prawach powiatu, w tym nazwę, skład, liczebność oraz ich powoływanie i odwoływanie, a także zasady sprawowania nadzoru określa ustawa o samorządzie gminnym. W konsekwencji powyższej regulacji w każdym mieście na prawach powiatu organami są: a) prezydent miasta (wybierany w wyborach bezpośrednich przez mieszkańców), a nie zarząd powiatu tak jak w przypadku powiatu (zarząd powiatu jest powoływany i odwoływany przez radę powiatu), b) rada gminy, jako organ przedstawicielski (wybierana w wyborach bezpośrednich przez mieszkańców gminy), a nie rada powiatu.

warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia (art. 2 pkt 1 cyt. ustawy)”.

Według art. 1 u.o.p. ochrona przeciwpożarowa polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- 1) zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 2) zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- 3) prowadzenie działań ratowniczych.

Na podstawie art. 14 ust. 5 u.o.p. wójt (burmistrz, prezydent miasta) koordynuje funkcjonowanie krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze gminy w zakresie ustalonym przez wojewodę. Zadanie to może być wykonywane przy pomocy komendanta gminnego ochrony przeciwpożarowej, jeżeli komendant taki został zatrudniony przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta), albo przy pomocy komendanta gminnego związku ochotniczych straży pożarnych.

Przez krajowy system ratowniczo-gaśniczy rozumie się integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony przeciwpożarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych (art. 2 pkt 4 u.o.p.).

Według art. 14 ust. 1 u.o.p. krajowy system ratowniczo-gaśniczy ma na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska poprzez:

- 1) walkę z pożarami lub innymi klęskami żywiołowymi,
- 2) ratownictwo techniczne,
- 3) ratownictwo chemiczne,
- 4) ratownictwo ekologiczne,
- 5) ratownictwo medyczne,
- 6) współpracę z jednostkami systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym⁸, oraz z systemem powiadamiania ratunkowego.

Szczegółowa organizacja krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego została uregulowana rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego⁹.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie przeciwpożarowej gmina ma między innymi obowiązek ponoszenia na podstawie art. 32 u.o.p. kosztów:

- a) wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej gminnej zawodowej straży pożarnej, jeżeli gmina utworzyła taką jednostkę ochrony przeciwpożarowej (ust. 1),

⁸ Tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 882, z późn. zm.

⁹ Dz.U. z 2017 r., poz. 1319.

- b) wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1 (ust. 2)¹⁰,
- c) bezpłatnego umundurowania członków ochotniczej straży pożarnej (ust. 3 pkt 1),
- d) ubezpieczenia w instytucji ubezpieczeniowej członków ochotniczej straży pożarnej i młodzieżowej drużyny pożarniczej; ubezpieczenie może być imienne lub zbiorowe nieimienne (ust. 3 pkt 2),
- e) okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 28 ust. 6 u.o.p. (ust. 3 pkt 3).

Na podstawie art. 32 ust. 3b u.o.p. jednostki samorządu terytorialnego mogą przekazywać ochotniczym strażom pożarnym środki pieniężne w formie dotacji. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 4 października 2018 r. (I SA/Ol 396/18, LEX nr 2563582), stwierdził (teza 1): „Zgodnie z treścią art. 32 ust. 2 i 3 ustawy z 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej koszty wyposażenia, utrzymania, wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej ochotniczej straży pożarnej ponosi gmina. Zatem wydatki te powinny być realizowane bezpośrednio z budżetu gminy, nie zaś w formie dotacji”.

Ponoszenie kosztów realizacji zadań OSP, o których mowa w art. 19 ust. 1a pkt 2-5 u.o.p. (zadania nie dotyczą walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innych miejscowych zagrożeń). W myśl art. 33a ust. 1 u.o.p. koszty realizacji zadań OSP w zakresie przedsięwzięć służących rozwijaniu sprawności fizycznej wykorzystywanej w działaniach ratowniczych; przedsięwzięć oświatowo-kulturalnych propagujących wiedzę i umiejętności w zakresie ochrony przeciwpożarowej; upowszechnianie i wspieranie form współdziałania między lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wyniku pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia mogą być pokrywane z:

- 1) budżetu państwa,
- 2) budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
- 3) środków przekazywanych przez jednostki organizacyjne, w szczególności stowarzyszenia, fundacje i instytucje ubezpieczeniowe.

Według Raportu o stanie miasta Bielska-Białej za rok 2018¹¹:

- a) „Wydział Zarządzania Kryzysowego nadzoruje także działalność i utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP. Na ten cel łącznie wydano 1 477 839,20 zł.
- b) w ramach budżetu obywatelskiego¹² zakupiono samochody lekkie rozpoznawczo-

¹⁰ W myśl stanowiska Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi wyrażonego w piśmie Prezesa RIO w Łodzi z dnia 22 kwietnia 2013 r. do Wójta Gminy Jeżów: „Modernizacja budynku, w którym stacjonuje ochotnicza straż pożarna i w którym przevažającą część powierzchni ogólnej zajmuje pomieszczenie stanowiące socjalne i organizacyjne zaplecze jednostki ochotniczej straży pożarnej, nawet jeśli służy miejscowej społeczności jako świetlica wiejska, może być finansowana przez gminę, albowiem mieści się w pojęciu kosztów utrzymania ochotniczej straży pożarnej w rozumieniu art. 32 ust. 2 ustawy o ochronie przeciwpożarowej” – wyjaśnienie dostępne na http://www.bip.lodz.rio.gov.pl/upload/wa_4120-4-2013-w_stanowisko_izby.pdf [dostęp: 8.10.2020].

¹¹ Raport o stanie miasta Bielska-Biała za rok 2018, s. 178. Raport dostępny: <https://bielsko-biala.pl/raport-o-stanie-miasta-0>.

¹² Budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych (art. 5a ust. 3 u.s.g.). W gminach będących miastami na prawach powiatu utworzenie budżetu obywatelskiego jest obowiązkowe, z tym że wysokość budżetu obywatelskiego wynosi co najmniej 0,5% wydatków gminy zawartych w ostatnim przedłożonym sprawozdaniu z wykonania budżetu (art. 5a ust. 5 u.s.g.). W ramach budżetu obywatelskiego mieszkańcy w bezpośrednim głosowaniu decydują corocznie o części wydatków budżetu gminy. Zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego zostają uwzględnione w uchwale budżetowej gminy. Rada gminy w toku prac nad projektem uchwały budżetowej nie może usuwać lub zmieniać w stopniu istotnym zadań wybranych w ramach budżetu obywatelskiego (art. 5 ust. 4 u.s.g.). Natomiast art. 5a ust. 7 u.s.g. daje radzie gminy uprawnienia, do określenia w drodze uchwały wymaga-

-ratownicze (SLRR) dla OSP Hałcnów (100 000,00 zł), OSP Kamienica (100 000,00 zł), OSP Komorowice Śląskie (125 000,00 zł), Komorowice Krakowskie (125 000,00 zł), OSP Stare Bielsko (125 000,00 zł) – łączna kwota to 575 000,00 zł¹³. W roku 2019 wg Raportu o stanie miasta Bielsko-Biała za 2019 miasto¹⁴:

1. wyasygnowało środki finansowe na działalność i utrzymanie gotowości bojowej jednostek OSP w kwocie 1 691 892,48 zł,

2. w ramach budżetu obywatelskiego zakupiono środki ochrony indywidualnej strażaka, sprzęt do działań ratowniczo-gaśniczych oraz wykonano remont obiektu OSP – łączna kwota 289 328,56 zł. Modernizacja samochodu pożarniczego STAR-266 dla OSP Straconka – 448 500,00 zł. Dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego SCANIA dla OSP Lipnik – 250 000,00 zł.

2. ZADANIA POWIATU BIELSKIEGO W ZAKRESIE OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ

Powiat bielski został utworzony na podstawie § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów¹⁵. W skład powiatu bielskiego wchodzi 10 gmin (Bestwina, Buczkowice, Czechowice-Dziedzice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Porąbka, Szczyrk, Wilamowice, Wilkowice). Powiat bielski ma siedzibę w mieście Bielsko-Biała.

Układ gmin powiatu bielskiego odzwierciedla rysunek nr 1.

nia, jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego. Poza obowiązkowymi elementami przedmiotowej uchwały wymienionymi w art. 5a ust. 7 pkt 1-4 u.s.g. rada gminy może wprowadzić dodatkowe wymagania.

¹³ Budżet obywatelski miasta Bielsko-Biała na rok 2018 wynosił 647.000,00 zł. Oprócz ww. kwoty 575.000,00 zł wydatkowano jeszcze kwotę 72.000,00 zł. Z czego: 40.000,00 zł dla OSP Leszczyny (doposażenie jednostki OSP Leszczyny w środki i sprzęt pożarniczy do prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych, klęsk żywiołowych i innych miejscowych zagrożeń) i kwotę 32.000,00 zł dla OSP Mikuszowice Śląskie (na wyposażenie samochodu lekkiego rozpoznania ratowniczego).

¹⁴ Raport o stanie miasta Bielsko-Biała za rok 2019 s. 168, <https://bielsko-biala.pl/raport-o-stanie-miasta-0>.

¹⁵ Dz.U. z 1998 r. nr 103, poz. 652. Powiat bielski został wymieniony w załączniku do cytowanego rozporządzenia w części XII województwo śląskie, poz. 2.

Rysunek 1. Mapa powiatu bielskiego¹⁶

Powiat działa na podstawie ustawy z 1998 r. o samorządzie powiatowym, która określa również jego zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ochrony przeciwpowodziowej.

Według art. 12 pkt 9d u.s.p. do wyłącznej właściwości rady powiatu należy dokonywanie oceny stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego i zabezpieczenia przeciwpowodziowego powiatu.

Z kolei na podstawie art. 21b cytowanej wcześniej u.o.p. zadania własne powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej obejmują:

- 1) prowadzenie analiz i opracowywanie prognoz dotyczących pożarów, klęsk żywiołowych¹⁷ oraz innych miejscowych zagrożeń,
- 2) prowadzenie analizy sił i środków krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego na obszarze powiatu,

¹⁶ Mapa powiatu bielskiego, https://www.powiat.bielsko.pl/strona-12-urzad_gminy.html [dostęp: 26.11.2020].

¹⁷ Pojęcie klęski żywiołowej zostało zdefiniowane w art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r., poz. 1897, z późn. zm.). Orzecznictwo sądów administracyjnych stoi na stanowisku, że „Pojęcie »stanu klęski żywiołowej« jest różne i nietożsame z pojęciem »klęski żywiołowej«. Stan klęski żywiołowej wprowadza bowiem Rada Ministrów w drodze rozporządzenia z własnej inicjatywy lub na wniosek właściwego wojewody na terenach dotkniętych klęską żywiołową. Innymi słowy, stan klęski żywiołowej jest wprowadzany niejako w następstwie wystąpienia klęski żywiołowej” – wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 21 stycznia 2010 r., III SA/Po 691/09, LEX nr 600256.

3) budowanie systemu koordynacji działań jednostek ochrony przeciwpożarowej wchodzących w skład krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego oraz służb, inspekcji, straży oraz innych podmiotów biorących udział w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu – przykładowo w 2019 r. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego doskonalilo swoją działalność między innymi przez współdziałanie z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne (PSP, Policja, BPR, GOPR, jednostki OSP). W roku 2019 przyjęto i przekazano do zainteresowanych instytucji i miejscowej ludności 415 zgłoszeń interwencyjnych o zdarzeniach na terenie całego powiatu (zgłoszenia z telefonu alarmowego 112 w kompetencji PCZK, ostrzeżenia meteo, ostrzeżenia dot. jakości powietrza i inne)¹⁸,

4) organizowanie systemu łączności, alarmowania i współdziałania między podmiotami uczestniczącymi w działaniach ratowniczych na obszarze powiatu.

Według Raportu o stanie powiatu bielskiego za 2018 rok¹⁹ organizowano także pomoc finansową dla powiatowych struktur Państwowej Straży Pożarnej na łączną wartość 80 000,00 zł na rzecz:

- a) zakupu samochodu pożarniczego,
- b) zakupu sorbentów do neutralizowania substancji ropopochodnych.

Z kolei w 2019 r. powiat bielski przekazał pomoc finansową dla²⁰:

1. powiatowych struktur Państwowej Straży Pożarnej na łączną wartość 62 500 00 zł na rzecz:

- dofinansowania zakupu samochodu kwatermistrzowskiego,
- zakupu sorbentów do neutralizowania substancji ropopochodnych.

2. dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu na łączną wartość 70 000,00 zł.

¹⁸ Raport o stanie powiatu bielskiego za 2019 rok, s. 181, <https://bip.powiat.bielsko.pl/9483>.

¹⁹ Raport o stanie Powiatu Bielskiego za 2018 rok s. 127, https://www.powiat.bielsko.pl/strona-75-raport_o_stanie_powiatu_bielskiego.html

²⁰ Raport o stanie Powiatu Bielskiego za 2019 rok, s. 181 i 182.

3. JEDNOSTKI OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ REALIZUJĄCE ZADANIA RATOWNICZE Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWOŻAROWEJ W MIEŚCIE BIELSKO-BIAŁA I POWIECIE BIELSKIM

3.1. KOMENDA MIEJSKA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ W BIELSKU-BIAŁEJ – JEDNOSTKA ORGANIZACYJNA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ²¹

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej^{działa} między innymi na podstawie Regulaminu Organizacyjnego Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej z dnia 13 lutego 2018 r.²²

Zgodnie z § 4 ust. 2 RO KM PSP BB terenem działania komendy jest obszar miasta Bielsko-Biała na prawach powiatu grodzkiego i powiat ziemski bielski, w którego skład wchodzi: miasto Szczyrk, gmina Bestwina, gmina Buczkowice, gmina Czechowice-Dziedzice, gmina Jasienica, gmina Jaworze, gmina Kozy, gmina Porąbka, gmina Wilamowice, gmina Wilkowice.

²¹ Na podstawie art. 15 ust. 1 u.o.p jednostkami ochrony przeciwpożarowej są w szczególności jednostki organizacyjne Państwowej Straży Pożarnej (pkt 1). Z kolei na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 1123, z późn. zm.; dalej: u.p.s.p.) jednostką organizacyjną PSP jest między innymi komenda powiatowa (miejska). Państwowa Straż Pożarna została powołana na podstawie art. 1 ust. 1 u.p.s.p. jako zawodowa, umundurowana i wyposażona w specjalistyczny sprzęt formacja, przeznaczona do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi i innymi miejscowymi zagrożeniami. Według art. 1 ust. 2 u.p.s.p. do podstawowych zadań Państwowej Straży Pożarnej należy:

- 1) rozpoznawanie zagrożeń pożarowych i innych miejscowych zagrożeń,
- 2) organizowanie i prowadzenie akcji ratowniczych w czasie pożarów, klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń,
- 3) wykonywanie pomocniczych specjalistycznych czynności ratowniczych w czasie klęsk żywiołowych lub likwidacji miejscowych zagrożeń przez inne służby ratownicze,
- 4) kształcenie kadr dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej i innych jednostek ochrony przeciwpożarowej oraz powszechnego systemu ochrony ludności,
- 5) nadzór nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych,
- 6) prowadzenie prac naukowo-badawczych w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony ludności,
- 7) współpraca z Szefem Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w zakresie niezbędnym do realizacji jego zadań ustawowych,
- 8) współdziałanie ze strażami pożarnymi i służbami ratowniczymi innych państw oraz ich organizacjami międzynarodowymi na podstawie wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych oraz odrębnych przepisów,
- 9) realizacja innych zadań wynikających z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów międzynarodowych na zasadach i w zakresie w nich określonych.

Zasady finansowania Państwowej Straży Pożarnej zostały określone w art. 19a u.p.s.p. W myśl zacytowanego przepisu koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa (ust. 1), a koszty funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej na obszarze powiatu są pokrywane z dotacji celowej budżetu państwa (ust. 2).

Na podstawie art. 8 ust. 1 u.p.s.p. jednostkami organizacyjnymi PSP są w szczególności:

- 1) Komenda Główna,
- 2) komenda wojewódzka,
- 3) komenda powiatowa (miejska),
- 4) Szkoła Główna Służby Pożarniczej oraz pozostałe szkoły,
- 6) Centralne Muzeum Pożarnictwa.

²² <https://kmpsbielsko.bip.gov.pl/regulamin/regulamin-organizacyjny-komendy-miejskiej-psz-w-bielsku-bialej.html> [dostęp: 8.10.2020]. Regulamin zwany dalej RO KM PSP BB.

Siedzibą Komendy jest miasto Bielsko-Biała, ul. Leszczyńska 43 (§ 4 ust. 3 RO KP PSP BB). Kierownictwo w KM PSP sprawują Komendant Miejski PSP w Bielsku-Białej oraz dwóch zastępców Komendanta Miejskiego PSP w Bielsku-Białej.

Rysunek 2. Strażnica Komendy Miejskiej PSP w Bielsku-Białej²³

STRUKTURA ORGANIZACYJNA KOMENDY MIEJSKIEJ PSP W BIELSKU-BIAŁEJ

Według § 7 RO KM PSP BB wewnętrznymi komórkami organizacyjnymi komendy miejskiej są:

1. Wydział Operacyjno-Szkoleniowy – symbol MR,
2. Wydział Kontrolno-Rozpoznawczy – symbol MZ,
3. Wydział Organizacyjno-Kadrowy – symbol MOK,
4. Wydział Kwatermistrzowsko-Techniczny – symbol MT,
5. Sekcja Finansów – symbol SF,
6. Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Bezpieczeństwa i Higieny pracy – symbol MB,
7. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 1 – symbol MJRG-I,
8. Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza nr 2 – symbol MJRG-II.

Z informacji KM PSP za 2018 r. i 2019 r.²⁴ wynika, że rejon operacyjny KM PSP w Bielsku-Białej zabezpiecza codziennie 39 (2018 r.) i 40 (2019 r.) strażaków na zmianie służbowej, stacjonujących w dwóch jednostkach ratowniczo-gaśniczych rozlokowanych na terenie miasta Bielsko-Biała oraz posterunku PSP zlokalizowanym w Czechowicach- Dziedzicach.

²³ Zdjęcie pochodzi z informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2018 rok stanowiącej załącznik do uchwały Nr VI/62/2019 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2018 rok. Uchwała dostępna: <https://bip.um.bielsko.pl/a,71185,uchwala-nr-vi622019-w-sprawie-przyjecia-informacji-komendanta-miejskiego-panstwowej-strazy-pozarnej-.html>.

²⁴ Informacja stanowi załącznik do uchwały NR XVII/381/2020 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 17 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2019 rok, <https://bip.um.bielsko.pl/m,356,uchwaly-rm.html?page=13>.

JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA PSP NR 1 W BIELSKU-BIAŁEJ

Siedziba PSP w Bielsku-Białej oraz Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP nr 1 w Bielsku-Białej mieści się w Bielsku-Białej przy ul. Leszczyńskiej 43 w strażnicy, która została oddana do użytku w 2009 r. i jest jedną z największych i najnowocześniejszych w kraju²⁵. W jednostce służbę pełni 110 strażaków, a na jej wyposażeniu znajdują się między innymi²⁶:

- 1) cztery samochody gaśnicze,
- 2) drabina mechaniczna,
- 3) samochód ratownictwa technicznego,
- 4) samochód ratownictwa drogowego,
- 5) samochód ratownictwa chemicznego. W obiekcie mieszczą się również²⁷:
 - 1) pomieszczenia Stanowiska Kierowania Komendanta Miejskiego PSP,
 - 2) komora dymowa do ćwiczeń strażaków w sprzęcie ochrony dróg oddechowych,
 - 3) pomieszczenia Zespołu Pogotowia Ratunkowego.

JEDNOSTKA RATOWNICZO-GAŚNICZA PSP NR 2 W BIELSKU-BIAŁEJ²⁸

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP nr 2 w Bielsku-Białej mieści się przy ulicy Wapiennickiej 12. W jednostce służbę pełni 73 strażaków wyposażonych w dwa samochody gaśnicze, drabinę mechaniczną i samochód ratownictwa technicznego. W budynku znajdują się również pomieszczenia zespołu Pogotowia Ratunkowego.

POSTERUNEK PSP W CZECHOWICACH-DZIEDZICACH²⁹

Posterunek został utworzony w 2004 r. w celu poprawy zabezpieczenia operacyjnego północnej części powiatu bielskiego. Na posterunku służbę pełni 6 strażaków JRG 2 wyposażonych w dwa samochody ratowniczo-gaśnicze. Inwestycja została zrealizowana dzięki nakładom finansowym i zaangażowaniu władz samorządowych miasta i gminy Czechowice-Dziedzice.

ZADANIA ZREALIZOWANE PRZEZ KOMENDĘ MIEJSKĄ PSP W BIELSKU-BIAŁEJ W 2019 R. I ZA OKRES STYCZEŃ – LISTOPAD 2020 R. NA RZECZ MIASTA BIELSKO-BIAŁA I POWIATU BIELSKIEGO

Realizację zadań zrealizowanych przez KM PSP w 2019 oraz za okres styczeń – listopad 2020 r. przedstawiono poniżej w tabelach.

²⁵ *Miasto nam się zmieniło* – dodatek do Magazynu Samorządowego w Bielsku-Białej, ISSN 1730-3796, Bielsko-Biała 2013, s. 67.

²⁶ Informacja KM PSP za 2019 r.

²⁷ Tamże.

²⁸ Tamże.

²⁹ Tamże.

Tabela 1. Miesięczne zestawienie zdarzeń w mieście Bielsko- Biała i powiecie bielskim w 2019 roku³⁰

Miesiąc	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
Styczeń	53	211	68	332
Luty	81	192	52	325
Marzec	108	511	67	686
Kwiecień	110	191	67	368
Maj	41	874	98	1013
Czerwiec	60	389	65	514
Lipiec	76	362	57	495
Sierpień	48	355	56	459
Wrzesień	48	285	33	366
Październik	43	216	3	303
Listopad	53	177	26	256
Grudzień	68	253	41	362
Razem	789	4016	674	5479

Tabela 2. Miesięczne zestawienie zdarzeń w mieście Bielsko-Biała i powiecie bielskim w 2020 roku³¹

Miesiąc	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
Styczeń	76	210	33	319
Luty	64	348	30	442
Marzec	118	185	28	331
Kwiecień	132	152	28	312
Maj	34	252	21	307
Czerwiec	39	410	38	487
Lipiec	33	271	37	341
Sierpień	62	314	56	432
Wrzesień	36	239	43	318
Październik	29	343	30	402
Listopad	37	191	37	265
Grudzień				
Razem	660	2915	381	4274

Tabela 3. Zdarzenia w gminach w 2019 roku³²

	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Razem
m. Bielsko-Biała	348	2045	492	2885
Bestwina	23	152	6	181
Buczkowice	62	105	8	175
Czechowice-Dz.	119	561	70	750
Jasienica	55	395	19	469
Jaworze	17	60	5	82
Kozy	23	89	8	120

³⁰ <http://www.straz.bielsko.pl/statystyka/rok-2019> [dostęp: 8.10.2020].³¹ <https://www.straz.bielsko.pl/statystyka/rok-2020> [dostęp: 2.01.2021].³² <http://www.straz.bielsko.pl/statystyka/rok-2019> [dostęp: 8.10.2020].

Porąbka	68	130	9	207
m. Szczyrk	13	94	21	128
Wilamowice	33	226	22	281
Wilkowice	28	159	14	201

ZASADY FINANSOWANIA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ

Zgodnie z art. 19 ust. 2 u.p.s.p. koszty funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej na obszarze powiatu są pokrywane z dotacji celowej budżetu państwa. Natomiast w myśl art. 19b u.p.s.p. w pokrywaniu części kosztów funkcjonowania Państwowej Straży Pożarnej mogą uczestniczyć:

- 1) gmina, powiat lub samorząd województwa,
- 2) organizatorzy imprez masowych.

Osoby prawne lub fizyczne mogą uczestniczyć w ponoszeniu kosztów budowy strażnic, ich wyposażenia i utrzymania (art. 19d u.p.s.p.).

Ustawa o PSP w art. 19e dała podstawę do utworzenia Funduszu Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej składającego się z funduszy: centralnego, wojewódzkich i szkół Państwowej Straży Pożarnej, którego środki – zgodnie z art. 19h u.p.s.p – mogą być przeznaczone przykładowo na:

- 1) pokrywanie wydatków inwestycyjnych, modernizacyjnych i remontowych,
- 2) pokrywanie kosztów utrzymania i funkcjonowania jednostek organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej, a także na zakup niezbędnych na ich potrzeby towarów i usług,
- 3) pokrywanie wydatków na potrzeby służby w zakresie, o którym mowa w art. 35 ust. 9,
- 4) cele statutowe szkół Państwowej Straży Pożarnej.

OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE W MIEŚCIE BIELSKO-BIAŁA I POWIECIE BIELSKIM³³

Walkę z ogniem prowadzono od zamierzchłych czasów. Od wieków pożary niszczyły bowiem dobytek, plony i dorobek kulturowy. Siejąc spustoszenie we wsiach i miastach, ogień obracał wniwecz dorobek całych pokoleń. Walka z żywiołem tworzyła potrzebę organizowania systemu ochrony przeciwpożarowej oraz samoobrony społecznej. Z konieczności niesienia humanitarnej pomocy obywatelom, potrzebującym ratunku przed zagrożeniem ich zdrowia, życia i mienia, powstawał i rozwijał się na ziemiach polskich masowy ochotniczy ruch strażacki³⁴.

Pierwsze próby zorganizowania ochrony przeciwpożarowej w Polsce sięgają XIV wieku, kiedy to władze miast, wzorując się na przepisach obowiązujących w miastach Europy Zachodniej, rozpoczęły uchwalanie tzw. porządków ogniowych. Jako pierwsze wprowadziły je największe miasta polskie. Już w 1374 r. ustanowiła je Krakowska Rada Miejska³⁵.

³³ Na podstawie art. 15 pkt 6 u.o.p jednostką ochrony przeciwpożarowej jest między innymi ochotnicza straż pożarna. Ochotnicze straże pożarne działają między innymi na podstawie art. 19 u.o.p., który w ustępie 1a stanowi, że ochotnicza straż pożarna jest jednostką umundurowaną, wyposażoną w specjalistyczny sprzęt.

³⁴ P. Matusak, *Bolesław Chomicz w trosce o jedność i siłę ruchu strażackiego*, Warszawa 2015, s. 7.

³⁵ Tamże, s. 15.

Początki zorganizowanej działalności polskiego ruchu strażackiego sięgają drugiej połowy XIX wieku³⁶.

Ochotnicze straże pożarne³⁷ funkcjonują w Polsce od wielu dziesiątek lat i na trwałe zapisały w historii swoją działalność poświęconą niesieniu pomocy dla mieszkańców danej wspólnoty. W powiecie bielskim OSP funkcjonują w każdej gminie.

W mieście Bielsko-Biała istnieje 10 jednostek OSP:

- 1) OSP Hałcnów od 1894³⁸,
- 2) OSP Kamienica od 1903 r.³⁹,
- 3) OSP Komorowice Krakowskie od 1899 r.⁴⁰,
- 4) OSP Komorowice Śląskie od 1899 r.⁴¹,
- 5) OSP Leszczyny od 1909/1945⁴²,
- 6) OSP Lipnik od 1895 r.⁴³,
- 7) OSP Mikuszowice Krakowskie od 1924 r.⁴⁴; jednostka w 2019 r. jako jedyna z 10 OSP znajdujących się w mieście Bielsko-Biała, nie wyjeżdżała do żadnych zdarzeń⁴⁵,
- 8) OSP Mikuszowice Śląskie od 1925 r.⁴⁶
- 9) OSP Stare Bielsko od 1886 r.⁴⁷,
- 10) OSP Straconka od 1906 r.⁴⁸

W poszczególnych gminach powiatu bielskiego jednostki OSP zostały założone w:

- 1) gminie Bestwina – przykładowo OSP Janowice w 1908 r.⁴⁹, OSP Kaniów w 1908⁵⁰,
- 2) gminie Buczkowice – przykładowo OSP Buczkowice w 1897 r.⁵¹, OSP Rybarzowice w 1898 r.⁵²,
- 3) gminie Czechowice-Dziedzice⁵³ – przykładowo OSP Dziedzice w 1892 r.⁵⁴, OSP Zabrzeg w 1893 r.⁵⁵,

³⁶ Tamże, s. 19.

³⁷ Ochotnicze straże pożarne; dalej: OSP.

³⁸ J. Polak, *150 lat Historii Straży Pożarnej w Bielsku-Białej*, Bielsko-Biała 2014, s. 224.

³⁹ Tamże, s. 231.

⁴⁰ Tamże, s. 227.

⁴¹ Tamże, s. 229.

⁴² Tamże, s. 237.

⁴³ Tamże, s. 225.

⁴⁴ Tamże, s. 239.

⁴⁵ Zgodnie z tabelą wyjazdów ochotniczych straży pożarnych do zdarzeń w 2019 r., <http://www.straz.bielsko.pl/statystyka/rok-2019> [dostęp: 27.08.2020].

⁴⁶ Tamże, s. 240.

⁴⁷ Tamże, s. 223.

⁴⁸ Tamże, s. 234.

⁴⁹ Według informacji zawartej w opracowaniu *Pożarnictwo ochotnicze Powiatu Bielskiego na starej fotografii* (praca zbiorowa), Bielsko-Biała 2012, s. 20. Opracowanie poświęcone jest udokumentowaniu historii funkcjonowania OSP w każdej gminie powiatu bielskiego na starych fotografiach. Opracowanie zawiera również informację o stanie wyposażenia w samochody pożarnicze, liczbie członków OSP według stanu na dzień 31 grudnia 2011 r.

⁵⁰ Tamże, s. 26.

⁵¹ Tamże, s. 32.

⁵² Tamże, s. 50.

⁵³ W zakresie gminy Czechowice-Dziedzice zob. np. F. Waloszczuk, Z. Waloszczuk, *Zarys dziejów ochrony przeciwpożarowej w mieście i gminie Czechowice-Dziedzice. Wczoraj i dziś*, Czechowice-Dziedzice 2015.

⁵⁴ Tamże, s. 68.

⁵⁵ Tamże, s. 80.

- 4) gminie Jasienica – przykładowo OSP Grodziec Śląski w 1923 r.⁵⁶, OSP Iłownica w 1913 r.⁵⁷,
- 5) gminie Jaworze – OSP Jaworze w 1873 r.⁵⁸,
- 6) gminie Kozy – OSP Kozy w 1890 r.⁵⁹,
- 7) gminie Porąbka – OSP Bujaków w 1909 r.⁶⁰, OSP Porąbka w 1891 r.⁶¹,
- 8) gminie Szczyrk – OSP Szczyrk w 1905 r.⁶²,
- 9) gminie Wilamowice – przykładowo OSP Dankowice w 1896 r.⁶³, OSP Pisarzowice w 1897 r.⁶⁴,
- 10) gminie Wilkowice – przykładowo OSP Wilkowice w 1905 r.⁶⁵, OSP Bystra w 1905 r.⁶⁶, OSP Mieszna w 1928 r.⁶⁷

ZADANIA OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

Szczegółowe zadania i organizację ochotniczych straży pożarnej i ich związku określa statut (art. 19 ust. 2 u.o.p.).

Na podstawie art. 19 ust. 1a u.o.p. do zadań ochotniczych straży pożarnych należy⁶⁸:

- 1) walka z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami;
- 2) organizowanie przedsięwzięć służących krzewieniu sportu i kultury fizycznej pozwalających na rozwinięcie sprawności wykorzystywanej w działaniach ratowniczych;
- 3) organizowanie przedsięwzięć oświatowo-kulturalnych propagujących wiedzę i umiejętności w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 4) upowszechnianie i wspieranie form współdziałania między lokalnymi partnerami społecznymi i gospodarczymi w zakresie ochrony przeciwpożarowej;
- 5) propagowanie zasad udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym w wyniku pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

⁵⁶ Tamże, s. 86

⁵⁷ Tamże, s. 92.

⁵⁸ Tamże, s. 158.

⁵⁹ Tamże, s. 164.

⁶⁰ Tamże, s. 170.

⁶¹ Tamże, s. 188.

⁶² Tamże, s. 200.

⁶³ Tamże, s. 206.

⁶⁴ Tamże, s. 218.

⁶⁵ Tamże, s. 248.

⁶⁶ Tamże, s. 236.

⁶⁷ Tamże, s. 242. W zakresie OSP z powiatu bielskiego zob. również: W. Skoczyła, G. Gabor, *Monografia Ochotniczych Straży Pożarnych Powiatu Bielskiego*, Bielsko-Biała 2007. Opracowanie zawiera informacje między innymi o Komisji Historycznej przy Zarządzie Powiatowym Związku OSP w Bielsku-Białej. Jak i również informacje o poszczególnych OSP w zakresie danych o założeniu OSP, charakterystykę działalności straży w różnych okresach historycznych, składu osobowego, bazy lokalowej, o usprzętowieniu. Opracowanie zawiera również wiele kolorowych zdjęć, np. sztandarów OSP, siedzib OSP czy sprzętu.

⁶⁸ W zakresie zadań OSP oraz źródeł ich finansowania ważne zmiany wprowadziła ustawa z dnia 31 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2019 r., poz. 1518), która weszła w życie od 14 sierpnia 2019 r. Ustawa nowelizująca zmienia dotychczasowy art. 19 ust. 1a u.o.p. w taki sposób, że art. 19 ust. 1a otrzymał nowe brzmienie, między innymi przez dodanie wyżej wymienionych pkt 2) -5).

Łak z powyższego wyliczenia wynika, część dotychczasowo realizowanych przez OSP zadań (bez ustawowej podstawy – przykładem takich zadań jest prowadzenie działań profilaktycznych w swoich wspólnotach; prowadzenie działalności kulturalnej itp.) zaliczono do zadań ustawowych – zadania te zostały wymienione w pkt 2) -5). Co równie istotne, w dalszych przepisach ustawy zmieniającej wskazano źródła finansowania nowych zadań OSP (np. w dodanym art. 33a). Środki finansowe na pokrycie zadań ze znowelizowanego art. 19 ust. 1a pkt 2) -5) u.o.p. OSP może pozyskać na wniosek m.in. z budżetu państwa czy budżetów jednostek samorządu terytorialnego (wg dodanego art. 33a).

Szczegółowe zadania i organizację ochotniczej straży pożarnej i ich związku określa statut (art. 19 ust. 2 u.o.p.).

Jednostki OSP mogą działać w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego bądź poza nim. Według MSWiA „Współpraca w ramach ww. systemu to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnianie pozostających w dyspozycji zasobów na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń”⁶⁹.

Na podstawie art. 20 u.o.p. zakres, szczegółowe warunki i tryb włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 1a-6 i 8, do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego określa minister właściwy do spraw wewnętrznych. W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego⁷⁰ może zostać włączona jednostka, która:

- 1) posiada:
 - a) co najmniej jeden średni lub ciężki samochód ratowniczo-gaśniczy,
 - b) co najmniej 12 wyszkolonych ratowników,
 - c) skuteczny system łączności powiadamiania i alarmowania,
 - d) urządzenia łączności w sieci radiowej systemu na potrzeby działań ratowniczych.
- 2) pozostaje w gotowości do podejmowania działań ratowniczych.

Włączenie jednostki OSP do KSRG jest istotne również z tego względu, że na podstawie art. 33 ust. 1 u.o.p. budżet państwa uczestniczy (dotacje przekazuje Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji⁷¹) w kosztach funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 15 pkt 2-6 i 8, jeżeli jednostki te działają w ramach krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Na temat rozwoju produkcji sprzętu pożarniczego oraz historii wyposażenia jednostek OSP z powiatu bielskiego w sprzęt ratowniczy i ich aktualne wyposażenie warto zapoznać się z bardzo ciekawą publikacją *Historia motoryzacji Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu bielskiego* wydaną w 2019 r. w Bielsku-Białej przez Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Bielsku-Białej⁷². Z publikacji dowiadujemy się m.in., że „W Polsce pierwszą motopompę wyprodukowano w 1927 r. [...]. W roku 1932 ukazały się na rynku dwie wielkości motopomp marki Silesia produkowane w Bielsku, w fabryce Karol Ochsner i Syn”⁷³.

⁶⁹ Źródło: <https://www.gov.pl/web/mswia/ochotnicze-straze-pozarne> [dostęp: 22.10.2020].

⁷⁰ Dz.U. z 2014 r., poz. 1317.

⁷¹ Wg informacji zawartej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji na rzecz OSP włączonych do KSRG Komendant Główny PSP otrzymał do rozdysponowania kwoty: w 2016 r. – 73.000.000 zł, w 2017 r. – 81.110.000 zł, w 2018 r. – 83.950.000 zł., w 2019 r. – 85.270.000 zł, <https://www.gov.pl/web/mswia/dofinansowanie-dzialalnosci-osp> [dostęp: 22.10.2020].

⁷² Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Bielsku-Białej, *Historia motoryzacji Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu bielskiego*, Bielsko-Biała 2019, ISBN 83-908490-8-9.

⁷³ Tamże, s. 17.

Do głównych zadań realizowanych przez jednostki OSP, w tym w ramach KSRG, należy⁷⁴:

- 1) gaszenie pożarów,
- 2) ratownictwo techniczne, w szczególności na drogach,
- 3) ewakuacja poszkodowanych lub zagrożonych ludzi i zwierząt oraz zagrożonego mienia,
- 4) oznakowanie i zabezpieczenie miejsc prowadzenia działań ratowniczych,
- 5) prowadzenie działań ratowniczych na obszarach wodnych, w tym podczas powodzi,
- 6) usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych i udzielanie pomocy socjalnej poszkodowanym.

Miasto Bielsko-Biała i powiat bielski za pomocą między innymi KM PSP w Bielsku-Białej i jednostek OSP z obszaru miasta Bielsko-Biała i powiatu bielskiego realizują zadania własne w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Ważną rolę w realizacji powyższych zadań pełnią jednostki OSP, które są ściśle powiązane z mieszkańcami danej jednostki samorządu terytorialnego i działają dla ich dobra. W wielu przypadkach jednostki OSP mają możliwość szybszego, niż PSP, dotarcia do miejsca zdarzenia i podjęcia akcji ratowniczej, współpracując przy tym z Państwową Strażą Pożarną.

Na terenie miasta Bielsko-Biała i powiatu bielskiego funkcjonują 52 jednostki OSP, z czego 30 jest ujętych w KSRG⁷⁵. Ujęcie ich w KSRG oznacza, że spełniły szczegółowe wymagania dotyczące włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego określone w §2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego.

Spełnienie powyższych wymagań jest możliwe dzięki odpowiedniemu finansowaniu OSP ze środków budżetu państwa, jak i ze środków finansowych z budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

UDZIAŁ DRUHÓW OSP W SZKOLENIACH ZORGANIZOWANYCH W 2019 R. PRZEZ KM PSP W BIELSKU-BIAŁEJ

Szkolenie członków ochotniczej straży pożarnej, o których mowa w art. 28 ust. 6, prowadzi nieodpłatnie Państwowa Straż Pożarna (art. 35 ust. 1 u.o.p.).

W ramach podnoszenia kwalifikacji ratowniczych członków jednostek ochotniczych straży pożarnych KM PSP w Bielsku-Białej zorganizowała w 2019 r. następujące kursy i szkolenia druhów OSP⁷⁶: 4 kursy podstawowe strażaków ratowników OSP, które ukończyło 121 druhów, z czego 88 to członkowie OSP włączonych do KSRG, a 33 to druhowie pozostałych jednostek (30 druhów z miasta Bielsko-Biała); 2 kursy ratownictwa technicznego dla strażaków ratowników OSP, które łącznie ukończyło 35 druhów, z czego 29 to członkowie OSP włączonych do FSRG, a 6 to druhowie pozostałych jednostek (2 druhów z miasta Bielsko-Biała); 3 kursy kierowców-konserwatorów sprzętu OSP, które ukończyło

⁷⁴ <https://www.gov.pl/web/mswia/ochotnicze-straze-pozarne> [dostęp: 27.08.2020].

⁷⁵ Informacja KM PSP za 2019 r.

⁷⁶ Informacja KM PSP za 2019 r. stanowiąca załącznik do uchwały Nr XVII/381/2020 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 17 marca 2020 r. w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2019 rok, <https://bip.um.bielsko.pl>.

87 druhów, z czego 60 to członkowie OSP włączonych do KSRG, a 27 to druhowie pozostałych jednostek (13 druhów z miasta Bielsko-Biała); 1 szkolenie z zakresu topografii oraz systemu globalnej lokalizacji GPS, które ukończyło 11 druhów, z czego 11 to członkowie OSP włączonych do KSRG (0 druhów z miasta Bielsko-Biała).

ZASADY WYJAZDÓW JEDNOSTEK OSP DO ZDARZEŃ

Jednostka OSP z terenu miasta Bielska-Białej lub powiatu bielskiego wyjeżdża do zdarzenia: w związku z zadysponowaniem nią przez dyspozytora Stanowiska Kierowania KM PSP w Bielsku-Białej (dalej: dyspozytor SK),

1) na podstawie własnej informacji o zdarzeniu.

Ad 1). Wyjazd jednostki OSP do zdarzenia na podstawie polecenia dyspozytora SK

Informacja o zdarzeniu dociera do dyspozytora SK z dwóch numerów alarmowych, tj. 112 i 998.

Numer alarmowy 112 obsługiwany jest przez pracownika Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Katowicach⁷⁷, który po otrzymaniu zgłoszenia o zdarzeniu przekazuje tzw. „formatkę” [formatka (karta zdarzenia) zawiera informacje m.in. o miejscu zdarzenia, osobie zgłaszającej, jej numer telefonu] do dyspozytora SK, który poleca jednostce OSP wyjazd do akcji. W tym celu dyspozytor SK, obligatoryjnie, sygnałem radiowym uruchamia syrenę alarmową w danej jednostce OSP, a sygnał uruchamia również program telefoniczny, wysyłając SMS-y na telefony komórkowe druhów OSP z informacją o alarmie. Uzupełniająco alarmowanie może nastąpić za pomocą programu E-remiza wysyłanego przez dyżurnego SK na telefony komórkowe do druhów z OSP, którzy mogą potwierdzić dyspozytorowi swój udział w akcji. Jest to dobre rozwiązanie, gdyż po potwierdzeniu udziału w akcji dyspozytor SK uzyskuje informację o liczbie druhów zgłaszających się do wyjazdu oraz ich składu osobowego, np. ratownik, kierowca, a to z kolei pozwala ustalić, czy wyjazd dojdzie do skutku bądź czy trzeba będzie dysponować innymi jednostkami. Dyspozytor określa niezbędne siły i środki do akcji oraz poleca jednostce OSP wyjazd do akcji.

Numer alarmowy 998 jest obsługiwany przez dyspozytora na SK. W tym przypadku dyspozytor SK, na podstawie informacji uzyskanych z rozmowy telefonicznej, sam tworzy formatkę (kartę zdarzenia) zawierającą informacje, o których mowa wyżej oraz identycznie, tak jak wyżej, określa niezbędne siły i środki do akcji oraz poleca jednostce OSP wyjazd do akcji.

Ad 2). Wyjazd jednostki OSP do zdarzenia na podstawie własnej informacji.

Informacja o zdarzeniu może pochodzić z uruchomionej syreny na strażnicy (przycisk znajduje się na zewnątrz budynku) lub przez zauważenie pożaru przez druhów OSP.

Wyjazd do zdarzenia następuje po zgłoszeniu wyjazdu do dyspozytora SK. W każdym z wyżej omówionych przypadków dyspozytor decyduje również, czy wymagane jest wysłanie wsparcia poprzez zadysponowanie kolejnymi jednostkami.

Zaangażowanie jednostek OSP w realizację zadań w 2019 r. przedstawiono w tabeli nr 4.

⁷⁷ Na temat kwestii powołania „centrum powiadamiania” i jego zadań zob. ustawę z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1077, z późn. zm.).

Tabela 4. Wyjazdy ochotniczych straży pożarnych do zdarzeń w 2019 r.⁷⁸

Jednostka	Gmina	KSRG	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Zdarzenia (ogółem)
OSP Bestwina	Bestwina	TAK	14	55	2	71
OSP Bestwinka	Bestwina	TAK	6	34	0	40
OSP Janowice	Bestwina	TAK	5	28	1	34
OSP Kaniów	Bestwina	TAK	8	39	1	48
OSP Hałcnów	Bielsko-Biała	TAK	14	88	11	113
OSP Kamienica	Bielsko-Biała	NIE	21	59	12	92
OSP Komorowice Krakowskie	Bielsko-Biała	TAK	25	89	10	124
OSP Komorowice Śląskie	Bielsko-Biała	TAK	26	99	9	134
OSP Leszczyny	Bielsko-Biała	NIE	6	79	5	90
OSP Lipnik	Bielsko-Biała	TAK	31	92	9	132
OSP Mikuszowice Krakowskie	Bielsko-Biała	NIE	0	0	0	0
OSP Mikuszowice Śląskie	Bielsko-Biała	NIE	4	42	0	46
OSP Stare Bielsko	Bielsko-Biała	NIE	47	95	17	159
OSP Straconka	Bielsko-Biała	TAK	10	56	3	69
OSP Buczkowice	Buczkowice	TAK	19	37	2	58
OSP Godziszka	Buczkowice	NIE	24	23	1	48
OSP Kalna	Buczkowice	NIE	12	12	1	25
OSP Rybarzowice	Buczkowice	TAK	26	31	5	62
OSP Bronów	Czechowice-Dziedzice	TAK	7	24	4	35
OSP Czechowice	Czechowice-Dziedzice	TAK	36	71	7	114
OSP Dziedzice	Czechowice-Dziedzice	NIE	26	73	5	104
OSP Ligota	Czechowice-Dziedzice	TAK	25	72	4	101
OSP Lipowiec	Czechowice-Dziedzice	NIE	11	55	1	67
OSP Zabrzeg	Czechowice-Dziedzice	NIE	20	21	1	42
OSP Grodziec Śląski	Jasienica	NIE	5	28	3	36
OSP Iłownica	Jasienica	NIE	5	17	1	23
OSP Jasienica	Jasienica	TAK	18	59	2	79
OSP Landek	Jasienica	NIE	2	11	1	14
OSP Łazy	Jasienica	NIE	5	16	0	21

⁷⁸ <https://www.straz.bielsko.pl/statystyka/rok-2019> [dostęp: 22.10.2020].

OSP Mazańcowice	Jasienica	TAK	12	76	2	90
OSP Międzyrzecze Dolne	Jasienica	NIE	10	30	0	40
OSP Międzyrzecze Górne	Jasienica	NIE	17	55	0	72
OSP Roztropice	Jasienica	NIE	4	12	0	16
OSP Rudzica	Jasienica	TAK	13	47	1	61
OSP Świętoszówka	Jasienica	NIE	7	29	2	38
OSP Wieszczyta	Jasienica	NIE	5	13	0	18
OSP Jaworze	Jaworze	NIE	13	33	5	51
OSP Kozy	Kozy	TAK	23	72	8	103
OSP Bujaków	Porąbka	NIE	12	16	0	28
OSP Czaniec	Porąbka	TAK	29	40	1	70
OSP Kobiernice	Porąbka	TAK	34	42	2	78
OSP Porąbka	Porąbka	TAK	11	48	6	65
OSP Wielka Puszcza	Porąbka	NIE	2	2	0	4
OSP Szczyrk	Szczyrk	TAK	16	95	22	133
OSP Dankowice	Wilamowice	TAK	11	48	1	60
OSP Heczmarowice	Wilamowice	TAK	10	44	4	58
OSP Pisarzowice	Wilamowice	TAK	10	52	5	67
OSP Stara Wieś	Wilamowice	TAK	8	29	5	42
OSP Wilamowice	Wilamowice	TAK	17	55	5	77
OSP Bystra	Wilkowice	TAK	14	59	4	77
OSP Mieszna	Wilkowice	TAK	10	29	2	41
OSP Wilkowice	Wilkowice	TAK	24	75	5	104

ZRZESZANIE SIĘ OSP W ZWIĄZKU OCHOTNICZYCH STRAŻY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zgodnie z § 1 Statutu Związku Ochotniczych Straży Rzeczypospolitej Polskiej ochotnicze straże pożarne oraz inne osoby prawne w celu reprezentacji ich interesów mogą zrzeszyć się w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej (pkt 1), a Związek wykonuje zadania o charakterze użyteczności publicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej, ratownictwa i bezpieczeństwa powszechnego, wspiera różnorodne formy pracy kulturalno-oświatowej, popularyzuje dorobek historyczny ruchu strażackiego, rozwija działalność artystyczną i sportową w ochotniczych strażach pożarnych (pkt 2)⁷⁹. Na podstawie art. 19 ust. 1 u.o.p.p. Ochotnicza Straż Pożarna i Związek Ochotniczych Straży Pożarnych funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy – Prawo o stowarzyszeniach⁸⁰.

⁷⁹ Statut ZOSP RP, <http://www.zosprp.pl/files/prawo/ZOSP.Statut2016.scan.pdf> [dostęp: 8.10.2020].

⁸⁰ Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 2261, z późn. zm.).

Na temat działalności Związku warto zapoznać się ze sprawozdaniem z działalności Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w XIII kadencji w latach 2012-2017⁸¹.

PODSUMOWANIE

Zapewnienie ochrony przeciwpożarowej jest jednym z wielu zadań publicznych realizowanych przez miasto Bielsko-Biała i powiat bielski. Zadania te są realizowane przez Komendę Miejską PSP w Bielsku-Białej oraz jednostki OSP działające na obszarze ww. jednostek samorządu terytorialnego. Sprawne i skuteczne działanie jednostek ochrony przeciwpożarowej jest uzależnione od wielu czynników w tym od wykształcenia strażaków PSP oraz druhów OSP i wyposażenia ich w odpowiedni sprzęt. Istotnym w tej kwestii jest fakt, że działalność PSP jest finansowana z budżetu państwa oraz może być w części finansowana z budżetu jednostek samorządu terytorialnego (zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie o państwowej straży pożarnej), a działalność jednostek OSP jest finansowana zgodnie z regulacjami zawartymi w ustawie o ochronie przeciwpożarowej, tj. jednostki OSP finansowane są głównie z budżetu państwa oraz między innymi przez jednostki samorządu terytorialnego. Możliwość finansowania OSP przez jednostki samorządu gminnego jest ważna z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy lub powiatu.

Uwzględniając powyższe, można dokonać pozytywnej oceny prawnych regulacji zadań gminy i powiatu w zakresie ochrony przeciwpożarowej. O pozytywnej ocenie świadczy realizacja tych zadań przez miasto Bielsko-Biała i powiat bielski.

Bibliografia

Literatura:

- Bezpieczeństwo publiczne w przestrzeni miejskiej*, red. W. Fehler, Warszawa 2010.
- Borodo A., *Finanse publiczne. Zagadnienia ustrojowe i prawne*, Warszawa 2019.
- Dolnicki B., *Samorząd terytorialny*, Warszawa 2019.
- Garlicki L., *Polskie prawo konstytucyjne zarys wykładu*, Warszawa 2010.
- Izdebski H., *Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności*, Warszawa 2015.
- Karpiuk M., *Miejsce samorządu terytorialnego w przestrzeni bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2014.
- Krynojewski F.R., *Vademecum planowania w zarządzaniu kryzysowym*, Warszawa 2015.
- Matusak P., *Bolesław Chomicz w trosce o jedność i siłę ruchu strażackiego*, Warszawa 2015.
- Polak J., *150 lat Historii Straży Pożarnej w Bielsku-Białej*, Bielsko-Biała 2014.
- Prawo administracyjne*, red. J. Jagielski, M. Wierzbowski, Warszawa 2019.
- Pożarnictwo ochotnicze Powiatu Bielskiego na starej fotografii* (praca zbiorowa), Bielsko-Biała 2012.

⁸¹ Sprawozdanie z działalności Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w XIII kadencji w latach 2012-2017, <http://www.zosprp.pl/?q=node/343>.

Skoczylas W., Gabor G., *Monografia Ochotniczych Straży Pożarnych Powiatu Bielskiego*, Bielsko-Biała 2007.

Sweda E., *Bezpieczeństwo społeczności lokalnych. Najbliżej człowieka*, Warszawa 2016.

Waloszczyk F., Waloszczyk Z., *Zarys dziejów ochrony przeciwpożarowej w mieście i gminie Czechowice-Dziedzice. Wczoraj i dziś*, Czechowice-Dziedzice 2015.

Zarząd Oddziału Powiatowego Związku OSP RP w Bielsku-Białej, *Historia motoryzacji Ochotniczych Straży Pożarnych powiatu bielskiego*, Bielsko-Biała 2019.

Akty prawne:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Ustawy i dekrety:

Ustawa z dnia 22 listopada 2013 r. o systemie powiadamiania ratunkowego (tekst jedn. Dz.U. z 2019 r., poz. 1077, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 1668, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 920, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1123) .

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 961, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 713, z późn. zm.).

Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jedn. Dz.U. z 2020 r., poz. 2261).

Rozporządzenia:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2017 r., poz. 1319).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 września 2014 r. w sprawie zakresu, szczegółowych warunków i trybu włączania jednostek ochrony przeciwpożarowej do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego (Dz.U. z 2014 r., poz. 1317).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 r. w sprawie utworzenia powiatów (Dz.U. z 1998 r. nr 103, poz. 652).

Orzeczenia sądów:

Wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 8 grudnia 2016 r., II OSK 473/15, LEX 2205819.

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 31 maja 2016 r., II FSK 1177/14, LEX nr 2082798.

Wyrok NSA w Warszawie z dnia 31 maja 2016 r., II FSK 1175/14, LEX nr 2048312.

Wyroki Wojewódzkich Sądów Administracyjnych

Wyrok WSA w Olsztynie w wyroku z dnia 4 października 2018 r., I SA/Ol 396/18, LEX nr 2563582.

Wyrok WSA w Poznaniu z dnia 21 stycznia 2010 r., III SA/Po 691/09, LEX nr 600256.

Inne:

Informacja Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2018 rok stanowiącej załącznik do uchwały Nr VI/62/2019 Rady Miejskiej w Bielsku-Białej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie przyjęcia informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Bielsku-Białej o stanie bezpieczeństwa i ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta Bielska-Białej za 2018 rok, <https://bip.um.bielsko.pl>.

Raport o stanie miasta Bielska-Białej za rok 2018, <https://bielsko-biala.pl/raport-o-stanie-miasta>.

Raport o stanie miasta Bielska-Białej za rok 2019, <https://bielsko-biala.pl/raport-o-stanie-miasta-0>.

Raport o stanie Powiatu Bielskiego za 2018 rok, https://www.powiat.bielsko.pl/strona-75-raport_o_stanie_powiatu_bielskiego.html.

Raport o stanie Powiatu Bielskiego za 2019 rok, s. 181, <https://bip.powiat.bielsko.pl/9483>.

Miasto nam się zmieniło – dodatek do Magazynu Samorządowego w Bielsku-Białej, ISSN: 1730-3796, Bielsko-Biała 2013 r.

Statut Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej, www.zosprp.pl.